

LÄSARRECEPT

Skär bort skaften på stora mang-oldblad. Lägg bladen i kokande

vatten en kortstund, tills de mjuknar. Bred ut bladen på skärbräda och lägg en ostskiva

på varje. Rulla till dolmar och gratinera i ugn. Servera som entrérett eller smårätt.

HELGA

Mat nästa
vecka: Äpplen

Dags för årets sista honung

BIODLING. Hela sommaren har bina jobbat för att producera mat för vintern. Vi var med när biodlaren Kikki Fors från Vänge skattade säsongens sista honung.

DET ÄR HÅRDA TIDER för drönare. De har gjort sitt arbete genom att para bidrottningen, och nu behövs de inte längre i samhället. Arbetsbina som endast består av honor sparkar därför ut dem. Inför vintern minskar bisamhället från 70 000 till 7000 individer. Hemma i Kikki Fors villa i Vänge flyger enstaka drönare förvirrat omkring i köket. Genom fönstret kan man se hennes fyra bisamhällen, som är placerade mitt i trädgården. Hon har ärvt biodlandet efter sin mamma. Sitt första egna samhälle skaffade hon i början av 1990-talet. Numera sköter hon även sin mammas samhälle vid föräldrahemmet i Dalsand.

KIKKI FORS, biodlare.

PÅ KÖKSBORET STÅR OLIKA honungsburkar uppradade för provsmakning. Från Dalsand kommer en flytande skogshonung och en betydligt mer fast ljunghonung. Från bina i trädgården finns en tjock ljustgul försommarhonung gjord på bland annat maskrosor. – Den är fantastisk, luktar nästan häst tycker jag, säger Kikki Fors. Smaken är mild och len medan ljunghonungen har en mer kraftfull arom. Kikki Fors bjuder även på smak-satta varianter. Ett nytt experiment är försommarhonung smaksatt med havtorn. En ljuvlig kombination med perfekt balans mellan sött och syrligt. Efter en tallrik yoghurt med skogsho-

FAKTA

Honung

Honungens konsistens beror på sammansättningen av fruktsocker och druvsocker i den. Om fruktsockerhalten är hög blir honungen flytande. Den honung man skattar (tar) från ett bisamhälle ersätts med sockerlösning så att bina överlever vintern. Stoppa inte ner en sked du haft i munnen i en honungsburk. Enzymer i saliven förstör honungen.

Ylva Porsklev
ylva.porsklev@unt.se 018-478 00 00

DELIKATESS. Vaxkaka med honung på kan faktiskt vara riktigt gott att tugga på. Det uppskattas som en delikatess bland annat i Medelhavs-länderna.

FLYTANDE GULD. Flytande honung passar utmärkt att ringla över yoghurt.

VAX. Vaxet som väggarna byggs av utsöndras från fjäll på binas bak-kroppar.

Purpurhonung (smörgåspålägg)2,25 dl honung
2 msk vatten
170 gram blå vallmo-frön
ev 2 rågade msk korinter

Smält honungen i en tjockbottnad kastrull med vattnet, vallmo-fröna och korinter. Koka sakta under ständig om-rörning, cirka 15 min el-ler tills blandningen bli- vit tjock. Häll på burk och sätt på lock.

Marinad för grillat kött (Till cirka 1500 g kött, till exempel revbens-spjäll)2 msk honung
2 msk vinäger
2 msk kinesisk soja
2 vitlöksklyftor (kan uteslutas)
½ tsk ingefära

Smält honungen i en kastrull, rör i vinäger och soja. Pressa i vitlö-ken och ingefäran. Låt svalna. Köttet skärs i portionsbitar (för grill-ning) och läggs med marinaden i dubbel plastpåse i kylskåp 4–5

timmar. För ugnstek-ning köttet vara helt och få ligga i marinad över natten.

Förkylningste1 msk honung, gärna ljunghonung
1 stor kopp svart te
½ pressad lime
Några blad myn-ta, alternativt 1-2 pressade vitlöksklyftor

Rör ihop alla ingrediens-er. Drink.

Chokladmjolk med mintsak1 msk choklad-minthonung
1 kopp het mjölk

Rör ihop honungen med mjölken och drick.

Kusinens honungsmusli6 dl havregryn
3 dl rågflingor
1 dl sesamfrön
2 dl vetekli
1 dl vetegroddar
1 dl sojamjöl alterna-tivt bovetemjöl
1 dl grovhackade val-nötskärnor
1 dl honung av milda-re typ (inte skogs- eller

ljunghonung)
1 dl olja, tex oliv- eller rapsolja

Blanda alla torra ingre-dienser i en bunke.

Värm honungen i en kastrull så den smälter, blanda i oljan och val-niljsockret och rör till en jämn smet. Häll över smeten på grynbland-ningen och rör om så allt blir genomarbetat. Lägg blandningen i en långpanna och rosta i mitten av ugnen på 175 grader i cirka 15 minu-ter. Rör om då och då. Tag ut och låt svalna.

Honung- och olivoljemask (för trött och rynkig hud - ej till att äta)3 msk honung
3 msk olivolja
Gasbinda

Blanda honung och oliv-olja i en emaljerad kast-rull och värm tills den har blivit en jämn och trögflytande smet. Klipp gasbindan i 3 decimeter-långa bitar och doppa i blandningen. Täck ut-valt hudområde med gasbindan. Låt sitta 20 minuter och skölj sedan av med ljummet vatten.

BORSTAR RENT. Kikki Fors borstar bort bina från ramen framför flustret – öppningen till bisamhället. Borste, kupkniv och drottningklämma är de nödvändiga redskapen vid biodling.

FOTO: ROBERT JOHANSSON

Enkla förändringar

Veckbandslängd
Flocktryckt taft**199,-**Prydnadskudde
(ord. pris 79,-/st)**2 för 99,-**

Gardinvepa 2-pack från:

99,-**Hemtex**

Gäller t.o.m. 14/9 2008 med reservation för slutförsäljning och lokala avvikelser.
www.hemtex.com